

Návrh rozpočtu Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou na roky 2017 až 2019

Úvod

V súlade so zákonom č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 581/2004 Z. z.“) Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou (ďalej len „úrad“) hospodári podľa rozpočtu schváleného dozornou radou na príslušný kalendárny rok. Rozpočet úradu schválený dozornou radou úrad bez zbytočného odkladu predkladá vláde a na schválenie Národnej rade SR do 15. augusta bežného roka. Úrad bol zriadený zákonom č. 581/2004 Z. z. ako právnická osoba a nie je zapísaný v obchodnom registri.

Východiská zostavenia rozpočtu úradu

Návrh rozpočtu úradu vychádza z rozpočtového rámca schváleného Národnou radou SR na roky 2016 až 2018 a z návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2017 až 2019, s prihliadnutím na operatívne zmeny, ako aj na všetky právne normy, u ktorých sa predpokladá, že budú v roku 2017 ovplyvňovať hospodárenie úradu. Návrh rozpočtu na rok 2017 počíta s efektívnym a hospodárnym využitím príjmov na krytie výdavkov spojených s činnosťou úradu.

Projekt EESSI

Úrad ako prístupový bod pre vecné dávky v chorobe, materstve, pri pracovných úrazoch a chorobách z povolania je v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady Európskeho spoločenstva o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia povinný byť pripravený na komplexnú medzištátnu výmenu dát. Dodržanie tohto medzinárodného záväzku pre SR znamená, že úrad musí byť pripravený na elektronické prijímanie a zasielanie SED-ov (Standardized Electronic Document) z členských štátov Európskej únie do SR a naopak. Financovanie tohto projektu úrad zabezpečuje prevažne z vlastných zdrojov, čím sú znížené finančné prostriedky na rozvoj vlastného informačného systému. V súčasnej dobe prebieha koordinácia technickej a vecnej špecifikácie na úrovni Európskej únie. Technická komisia projektu predžila termín komplexnej aplikácie do roku 2019. Úrad v rámci svojho rozpočtu zároveň zabezpečuje zdroje na krytie celkových prevádzkových nákladov vyplývajúcich z činnosti úradu ako prístupového bodu.

Ďalšie činnosti úradu

Podľa zákona č. 581/2004 Z. z. úrad vedie 11 registrov, ako napr. centrálny register poistencov, register platiteľov poistného, register úmrtí fyzických osôb a ďalšie, pričom v súlade so zákonom č. 153/2013 Z. z. o národnom zdravotníckom informačnom systéme (ďalej len „NZIS“), vznikli pre úrad nové povinnosti, a to zaviesť nový register poskytovateľov zdravotnej starostlivosti a register zdravotníckych pracovníkov. Na plnenie uvedených úloh je potrebné vhodné technické vybavenie a kvalifikované personálne obsadenie. Úrad v súvislosti s touto činnosťou musí zabezpečiť technologické komponenty na zosúladenie dátových rozhraní s ostatnými registrami v rámci zákona. Povinnosťou úradu je v zmysle zákona aj vedenie a spravovanie Národného kontaktného miesta z dôvodu poskytovania informácií o cezhraničnej zdravotnej starostlivosti ako aj Centra pre klasifikačný systém (DRG) vrátane zabezpečenia zberu, spracovania a kontroly dát užívateľov klasifikačného systému diagnosticko-terapeutických skupín.

Za účelom zabezpečenia zákonom stanovenej súdnolekárskej a patologicko-anatomickej (ďalej len „SLaPA“) činnosti, ako aj prevádzkovania pobočky úradu v Košickom kraji, úrad v rokoch 2016 a 2017 plánuje komplexnú rekonštrukciu vlastnej budovy v Košiciach, ktorú v roku 2008

zakúpil v hodnote 1 298 000 eur v areáli Univerzitnej nemocnice L. Pasteura Košice. Budova má po komplexnej rekonštrukcii slúžiť na spoločnú prevádzku pobočky a SLaPA pracoviska.

V súčasnej dobe sa pobočka aj SLaPA pracovisko nachádza v krátkodobo prenájatých priestoroch s nevyhovujúcimi podmienkami. Financovanie predmetnej rekonštrukcie plánuje úrad realizovať zo zostatku vlastných finančných prostriedkov z predchádzajúcich období, ktoré by mali efektívne pokryť rekonštrukciu. Predmetné prostriedky úrad niekoľko rokov postupne účelovo kumuloval na vyššie uvedený účel, a to realizáciou racionalizačných opatrení v období po zákonom znížení príspevkov od zdravotných poisťovní.

Rozpočet príjmov a výdavkov úradu na roky 2017 až 2019

v eurách

Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou		R 2016	OS 2016	N 2017	N 2018	N 2019
Príjmy úradu spolu		43 149 227	46 399 566	43 625 301	45 013 481	46 946 797
200	Nedaňové príjmy, v tom:	815 000	756 500	815 000	815 000	815 000
220	Administratívne poplatky, v tom:	805 000	750 000	805 000	805 000	805 000
223	Poplatky a platby z nepriemys. a náhodného predaja a služieb	805 000	750 000	805 000	805 000	805 000
230	Kapitálové príjmy	0	0	0	0	0
240	Úroky z tuzemských úverov, z toho:	10 000	5 000	10 000	10 000	10 000
243	Z účtov finančného hospodárenia	10 000	5 000	10 000	10 000	10 000
290	Iné	0	1 500	0	0	0
300	Granty a transfery, v tom:	18 095 639	18 400 074	18 332 262	18 796 440	19 750 556
312001	Zo štátneho rozpočtu (DRG)	0	181 338	0	0	0
312003	Zo zdravotných poisťovní	18 095 639	18 078 736	18 332 262	18 796 440	19 750 556
331002	Zahraničné granty bežné od medzinár. org.	0	140 000	0	0	0
400	Príjmy z transakcií s fin. akt. a pas., v tom: (FO)	24 238 588	27 242 992	24 478 039	25 402 041	26 381 241
453	Zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov	24 238 588	27 242 992	24 478 039	25 402 041	26 381 241
	zo zdravotných poisťovní	17 020 829	17 164 938	18 078 736	18 332 262	18 796 440
	vlastné zdroje	7 217 759	10 017 602	6 399 303	7 069 779	7 584 801
	zahraničné granty bežné od medzinár. org.	0	60 452	0	0	0
Výdavky úradu spolu		18 664 808	21 921 527	18 223 260	18 632 240	19 600 416
600	Bežné výdavky, v tom:	17 351 700	17 170 440	16 266 322	16 647 467	17 541 208
610	Mzdy, platy, služobné príjmy	7 265 591	7 265 591	7 410 903	7 559 121	7 861 486
620	Poistné a príspevkov do ZP	2 539 999	2 539 999	2 590 800	2 642 615	2 748 318
630	Tovary a služby	7 436 111	7 254 851	6 154 619	6 335 731	6 821 404
640	Bežné transfery	109 999	109 999	110 000	110 000	110 000
700	Kapitálové výdavky, v tom:	1 313 108	4 501 146	1 956 938	1 984 773	2 059 208
710	Obstarávanie kapitálových aktív	1 313 108	4 501 146	1 956 938	1 984 773	2 059 208
800	Výdavky z transakcií s fin. akt. a pas. (FO)	0	249 941	0	0	0
Celkový prebytok / schodok (+/-) úradu		24 484 419	24 478 039	25 402 041	26 381 241	27 346 381
Vylúčenie finančných operácií		-24 238 588	-26 993 051	-24 478 039	-25 402 041	-26 381 241
	Vylúčenie príjmových FO	-24 238 588	-27 242 992	-24 478 039	-25 402 041	-26 381 241
	Vylúčenie výdavkových FO	0	249 941	0	0	0
Prebytok / schodok (+/-) úradu (ESA 2010)		245 831	-2 515 012	924 002	979 200	965 140

I. Návrh rozpočtu na rok 2017

A. Príjmy úradu

Celkové príjmy úradu (vrátane príjmových finančných operácií – zostatku finančných prostriedkov z predchádzajúcich rokov) sa v roku **2017** rozpočtujú vo výške **43 625 301 eur**. V porovnaní so schváleným rozpočtom na rok 2016 sú celkové príjmy vyššie o 476 074 eur, a to vplyvom medziročného nárastu príspevku od zdravotných poisťovní o 236 623 eur a medziročným nárastom zostatku prostriedkov z predchádzajúcich rokov o 239 451 eur.

Rozpočet príjmov úradu je tvorený z dvoch kategórií, a to **z nedaňových príjmov** (príjmy z činnosti úradu, úroky a iné nedaňové príjmy úradu) a **z transferov** (povinné príspevky od zdravotných poisťovní na činnosť úradu).

a) Nedaňové príjmy

V roku 2017 sú **nedaňové príjmy** na rovnakej úrovni ako v roku 2016, a to **815 000 eur** a zahŕňajú najmä tieto rozhodujúce kategórie príjmov:

- **príjmy z činnosti SLaPA pracovísk a administratívne príjmy z činnosti úradu** (za vydávanie povolení, ich zmien, za vydanie platobného výmeru), ktoré budú v nasledujúcich rokoch veľmi sporadické, **spolu** vo výške **805 000 eur**,
- **príjmy z účtov finančného hospodárenia** vo výške **10 000 eur**.

b) Granty a transfery

Transfer zo zdravotných poisťovní

Na základe makroekonomických ukazovateľov a prognózy daňových príjmov zo septembra 2016 úrad v roku 2017 rozpočtuje príjem v rámci transferu **zo zdravotných poisťovní vo výške 18 332 262 eur**. Príspevok na činnosť úradu od zdravotných poisťovní, splatný do 20. decembra 2017, sa prostredníctvom príjmových finančných operácií prevedie do nasledujúceho roku (t. j. do roku 2018) a je reálnym finančným krytím výdavkov v roku 2018.

Nedaňové príjmy a transfery zo zdravotných poisťovní sú spolu v roku 2017 **vo výške 19 147 262 eur**.

c) Príjmové finančné operácie

Príjmové finančné operácie zahŕňajú rozpočtovaný zostatok finančných prostriedkov z predchádzajúceho roka. V rozpočte na rok 2017 sa v nadväznosti na očakávanú skutočnosť hospodárenia úradu v roku 2016 uvažuje so zostatkom prostriedkov z predchádzajúcich rokov vo výške **24 478 039 eur**, v rámci ktorého sa nachádza očakávaná úhrada príspevku od zdravotných poisťovní na činnosť úradu zaplateného v roku 2016 vo výške 18 078 736 eur, ktorý je určený prioritne na financovanie bežných výdavkov v roku 2017 a predpokladaný zostatok vlastných zdrojov vo výške 6 399 303 eur, určený prevažne na financovanie kapitálových výdavkov vrátane dokončenia predpokladanej investičnej akcie v Košiciach.

B. Výdavky úradu

Celkové výdavky úradu v roku **2017** sa rozpočtujú vo výške **18 223 260 eur**.

Návrh rozpočtu výdavkov vychádza z návrhu výdavkov úradu zapracovaných v návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2017 až 2019. Výdavky úradu sú členené na **bežné výdavky** a **kapitálové výdavky**. V súlade so zákonom č. 581/2004 Z. z. výdavkami úradu sú:

- splatené nároky na mzdy zamestnancov úradu,
- splatené nároky na odmeny za výkon funkcie v úrade,
- výdavky na činnosť úradu (bežné a kapitálové).

a) Bežné výdavky

Bežné výdavky sú rozpočtované vo výške **16 266 322 eur**. Ich podiel na celkových výdavkoch predstavuje 89,26 %.

Bežné výdavky v návrhu rozpočtu zaznamenali pokles o 1 085 378 eur, t. j. o 6,26 % oproti rozpočtu na rok 2016. Uvedená skutočnosť nadväzuje na zachovanie navrhovanej výšky výdavkov pre úrad zapracovanej v návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2017 až 2019, kde sa predpokladá medziročný pokles celkových výdavkov o 441 548 eur. Zároveň v nadväznosti na zabezpečenie nevyhnutných kapitálových výdavkov musel úrad v návrhu rozpočtu pristúpiť na optimalizáciu bežných výdavkov a k presunu úspor do kapitálových výdavkov pri dodržaní celkových výdavkov z návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2017 až 2019.

Bežné výdavky zahŕňajú tieto hlavné kategórie výdavkov na:

- mzdy, platy a služobné príjmy a odvody poistného,
- tovary a služby,
- bežné transfery.

Mzdy, platy, služobné príjmy a odvody poistného sú rozpočtované vo výške 10 001 703 eur a predstavujú výdavky na zamestnancov úradu. V roku 2017 sa uvažuje s priemerným počtom zamestnancov 448. Úrad zamestnáva v roku 2016 na ústredí a pobočkách viac ako 78,70 % z celkového počtu zamestnancov s vysokoškolským vzdelaním medicínskeho, ekonomického a právnického zamerania, čo je oproti roku 2015 nárast o 6,18 %. Z celkového počtu zamestnancov úradu je 45,75 % zamestnancov, ktorí pracujú v rizikovom prostredí na SLaPA pracoviskách úradu, kde sa povinne uplatňuje príplatok ku mzde. Pre účely zavedenia projektov DRG, EESSI a úloh vyplývajúcich zo zákona o NZIS úrad zamestnáva odborníkov s vyššou kvalifikáciou, a tým aj so zvýšenými požiadavkami na čerpanie mzdových prostriedkov. Mzdové výdavky sú v rozpočte na rok 2017 navrhované s 2 % nárastom oproti rozpočtovanej výške na rok 2016, ktorej úroveň bola od roku 2013 „zmrazená“.

Výška odvodov poistného je vypočítaná na základe platných zákonov a je rozpočtovaná pre rok 2017 vo výške 2 590 800 eur.

Výdavky na tovary a služby sú rozpočtované vo výške 6 154 619 eur. V tejto položke sa rozpočtujú tieto výdavkové kategórie:

- **cestovné náhrady (631)** – zahrňujú bežné výdavky na cestovné zamestnancov úradu pri tuzemských cestách a pri zahraničných cestách, ktoré vzniknú v roku 2017,
- **energie, poštovné a telekomunikačné poplatky (632)** – v položke je zohľadnený predchádzajúci vývoj výdavkov na energie a výdavkov na poštové a telekomunikačné výkony,
- **materiál (633)** – výdavky tejto položky sú rozpočtované so štandardným zabezpečením požiadavky na vybavenie SLaPA pracovísk špecializovanými prístrojmi a nástrojmi potrebnými na výkon práce, s požiadavkami na špeciálny zdravotnícky materiál používaný pri toxikologických a histologických vyšetreniach, ako aj s výdavkami na všeobecný materiál potrebný na zabezpečenie pokrytia úkonov úradu; v rámci tejto položky sa bude zabezpečovať aj operatívna výmena výpočtovej techniky a časť interiérového a prístrojového vybavenia pre zrekonštruované priestory v Košiciach,

- **dopravné (634)** – výdavky na pohonné hmoty, pozáručný servis, opravy a údržbu osobných automobilov, ktorých výška je ustálená od roku 2015 po obnove vozového parku,
- **rutinná a štandardná údržba (635)** – výdavky sú určené na údržbu výpočtovej techniky (pravidelný servis serverov) a staršieho prístrojového vybavenia SLaPA pracovísk. Vzhľadom na ich vek a opotrebovanie si vyžadujú častejšie opravy, ktoré sú finančne náročné. Havarijné stavy prevádzkových priestorov môžu spôsobiť napätosť pri čerpaní podpoložky údržba budov,
- **nájomné (636)** – zohľadňuje uplatnenie trhových cien za prenájom priestorov pre SLaPA pracoviská a pobočky, ako aj princíp valorizácie nájomného prenajímateľmi,
- **služby (637):**
 - položka odzrkadľuje aktualizované ceny prepravy mŕtvych tiel na pitvy a prevoz lekárov na prehliadky mŕtvych tiel. Prebiehajú výberové konania na dané prepravy, ktoré budú ovplyvňovať čerpanie tejto podpoložky; rovnako pri platbách za prehliadky mŕtvych bude nutné korigovať sadzby za vykonané prehliadky, čo môže spôsobiť medziročný nárast výdavkov,
 - v podpoložke štúdie, expertízy a posudky sú obsiahnuté úhrady za odborné medicínske konzultantské posudky.

Bežné transfery zahŕňajú výdavky na úhradu licenčných - softwarových poplatkov centrálnie manažovaných prostredníctvom MF SR s predpokladanou čiastkou poplatku vo výške 76 522 eur. V rámci položky bežné transfery sa rozpočtujú aj náhrady pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca hradeného zamestnávateľom.

b) Kapitálové výdavky

Kapitálové výdavky (710) sú na rok 2017 rozpočtované v sume 1 956 938 eur.

Na zabezpečenie prevádzky úradu, v rámci zdrojov z rozpočtovaných kapitálových výdavkov, sa budú realizovať výdavky na:

- softvér a licencie súvisiace s činnosťami pre národný zdravotnícky informačný systém a projekt EESSI (EK 711),
- vybavenie SLaPA pracovísk a ich laboratórií potrebnou prístrojovou technikou a ďalšie potrebné technické zariadenia vrátane čiastočného interiérového a prístrojového vybavenia pre zrekonštruované priestory v Košiciach (EK 713),
- výpočtovú techniku pre zabezpečenie činnosti úradu (EK 713),
- modernizáciu softvéru (EK 718), aj z dôvodu zapojenia sa do projektu elektronické zdravotníctvo, EESSI a implementácie DRG, a to vo vzťahu k zvýšenej ochrane citlivých dát,
- budovanie IS úradu, ktorý v súčasnej dobe vyžaduje ďalší rozvoj a inovácie v súlade s požiadavkami na Informačný systém verejnej správy (ďalej len „ISVS“) pre štandardné služby nevyhnutné pre činnosť úradu.

Úrad v roku 2017 predpokladá aj čerpanie vlastných zdrojov z predchádzajúcich rokov, ktoré postupne po niekoľko rokov kumuloval, na dokončenie rekonštrukcie vlastnej budovy v Košiciach za účelom vybudovania spoločných priestorov pre SLaPA pracovisko a pobočku Košice. Pre rok 2017 sa predpokladajú výdavky na dokončovacie práce v rámci rekonštrukcie a na interiérové a prístrojové vybavenie na úrovni 1 041 tis. eur. V súčasnej dobe sú obidve organizačné zložky v prenajatých priestoroch s prenájomom na obmedzenú dobu. Dočasné provizórne priestory pri nedostatočných hygienických a prevádzkových podmienkach ohrozujú prevádzku SLaPA pracoviska a znižujú kvalitu a rozsah požadovaných výkonov pre celý región.

C. Zostatok prostriedkov

Zostatok prostriedkov k 31.12.2017 sa rozpočtuje vo výške **25 402 041 eur**.

D. Saldo

Návrh rozpočtu na rok 2017 je zostavený v metodike ESA 2010. Na základe tejto metodiky sa z príjmov a výdavkov **vylučujú príjmové a výdavkové finančné operácie**. V prípade úradu sú to finančné operácie, ktoré predstavujú zostatok prostriedkov z minulého roka a vysporiadanie kurzových rozdielov vznikajúcich v nadväznosti na úlohu úradu ako styčného orgánu pre poskytovanie zdravotnej starostlivosti uhrádzanej na základe verejného zdravotného poistenia vo vzťahu k styčným orgánom iných členských štátov EÚ.

Rozpočtované saldo príjmov a výdavkov v metodike ESA 2010 je v návrhu rozpočtu na rok 2017 vo výške **924 002 eur**.

II. Návrh rozpočtu na roky 2018 a 2019

Celkové príjmy v roku 2018 sú rozpočtované vo výške **45 013 481 eur** a **v roku 2019** vo výške **46 946 797 eur**.

Celkové výdavky v roku 2018 sú rozpočtované vo výške **18 632 240 eur** a **v roku 2019** vo výške **19 600 416 eur**.

V roku 2018 a 2019 návrh rozpočtu príjmov vychádza z rovnakých princípov ako v roku 2017. Nedaňové príjmy sa rozpočtujú v roku 2018 vo výške 815 000 eur a v roku 2019 rovnako vo výške 815 000 eur.

Príjmy očistené od príjmových finančných operácií sa rozpočtujú v roku 2018 v sume **19 611 440 eur** a v roku 2019 v sume **20 565 556 eur**.

Objem finančných prostriedkov z príspevkov od zdravotných poisťovní určených na financovanie činnosti úradu je vo výhlade na rok 2018 rozpočtovaný vo výške **18 796 440 eur** a na rok 2019 vo výške **19 750 556 eur**.

Rozpočet výdavkov na roky 2018 a 2019 vychádza zo základných princípov uplatnených v roku 2017, pre rok 2018 je vo výške 18 632 240 eur s rastom výdavkov oproti roku 2017 o 2,24 % a pre rok 2019 vo výške 19 600 416 eur pri medziročnom náraste 5,20 %.

V roku 2018 sa rozpočtuje v metodike ESA 2010 **kladné** saldo príjmov a výdavkov vo výške **979 200 eur** a v roku 2019 vo výške **965 140 eur**.

Záver

Úrad dohliada nad mnohými kľúčovými súčasťami systému zdravotníctva s cieľom udržiavať finančnú stabilitu, výkonnosť a solidárnosť systému. Stratégia úradu pre navrhované rozpočtové obdobie je:

- zvyšovanie kvality služieb poskytovaných SLaPA pracoviskami,
- zvyšovanie kvality služieb v oblasti dohľadu nad verejným zdravotným poistením, ako aj poskytovaním a nákupom zdravotnej starostlivosti,
- územná reštrukturalizácia SLaPA pracovísk,
- koncepčné riešenie systému prehliadok mŕtvych,
- zabezpečenie zmeny činnosti úradu, ktoré vyplývajú z platnej legislatívy,
- zabezpečenie realizácie projektu EESSI (príprava na vykonanie funkcie prístupového bodu pre elektronickú výmenu dát pre rezort zdravotníctva),
- podpora Národného kontaktného miesta a aktualizácia informácií,
- zabezpečenie plnej funkcionality Centra pre klasifikačný systém (DRG).

Realizácia uvedenej stratégie bude v nasledujúcich rokoch vyžadovať:

- inováciu informačného systému hlavne v súvislosti s postupným zavádzaním DRG, s realizáciou projektu EESSI, kde je úrad hlavným styčným prístupovým bodom pre rezort zdravotníctva,
- revitalizáciu centrálného registra poistencov, registra zdravotníckych pracovníkov a registra poskytovateľov zdravotnej starostlivosti v súlade s požiadavkami na ISVS,
- správu ostatných registrov,
- personálne zabezpečenie nových projektov a činností vyplývajúcich z legislatívnych zmien,
- modernizáciu a materiálno-technické vybavenie SLaPA pracovísk.

Výraznú finančnú položku rozpočtu tvoria zmeny informačného systému, aj v nadväznosti na nové úlohy úradu a súčasne na dokončenie už prebiehajúcich úloh vyplývajúcich z platnej legislatívy. Databázy úradu predstavujú významnú časť elektronizácie zdravotníctva a súvisia aj so zdokonaľovaním bezpečnostnej politiky úradu.

V rámci zabezpečenia zákonom stanovenej súdnolekárskej a patologicko-anatomickej činnosti sa bude úrad v najbližšom období zameriavať najmä na vytvorenie vhodných podmienok na prevádzku SLaPA pracoviska v Košickom kraji, a to zabezpečením rekonštrukcie vlastných priestorov pri plánovanom použití vlastných prostriedkov usporovaných z predchádzajúcich rokov. Zvyšovanie kvality služieb poskytovaných ostatnými SLaPA pracoviskami, ich modernizáciu a materiálno-technické vybavenie bude priebežne zabezpečované z prostriedkov bežného rozpočtového obdobia.